

RECEPCIÓ DEL DIA INTERNACIONAL DEL POBLE GITANO

Palau del Parlament, 4 d'abril de 2007

Molt bona tarda.

Senyores diputades, senyores i senyors, siguin benvingudes i benvinguts al Parlament de Catalunya, que un any més acull amb satisfacció la commemoració del Dia Internacional del Poble Gitano a Catalunya.

El compromís de la cambra catalana amb el poble gitano, que s'ha mantingut constant al llarg dels darrers anys, ha pres una nova dimensió enguany amb la declaració institucional de reconeixement de la persecució i el genocidi continuat dels gitanos a Catalunya. El Parlament, en la seva última sessió plenària, ha fet un gest molt significatiu: ha fet pública una declaració que reconeix els errors del passat i admet que la història del poble gitano és una història de persecució i de prohibició dels trets identitaris i culturals.

Acceptar un tracte històric immerescut de Catalunya envers els gitanos, reconèixer les equivocacions, és una bona manera de mirar endavant, de mirar cap al futur. I això és exactament el que ha fet el poble de Catalunya: assumir que s'ha produït maltractament, discriminació i vulneració dels drets del poble gitano al llarg de la nostra història compartida, un passat comú que es remunta al segle XV i que per desgràcia és ple de lleis i normatives en contra de la comunitat gitana que pretenien l'assimilació forçosa i l'eliminació dels seus símbols històrics, ja que llavors la diferència era vista amb desconfiança. Un altre exemple: durant el regnat de Ferran VI es va dictar una ordre de presó per a tots els gitanos sense excepció de cap mena. Llavors devien ser uns nou mil gitanos que van ser reclosos contra la seva voluntat. I n'hi hauria molts més, d'exemples, i exemples més recents en la nostra memòria històrica.

L'acte públic que fem avui vol reforçar precisament el compromís públic de reconeixement del Parlament de Catalunya envers la comunitat gitana, injustament tractada al llarg de la nostra història.

Les sis dones que ens han parlat avui en nom del poble gitano a Catalunya han estat la veu de milers de persones de la comunitat gitana en favor del suport, del reconeixement i del desenvolupament de la seva identitat cultural. Que siguin totes dones diu molt del paper actiu i de les aportacions fonamentals que han fet i fan a la societat les dones gitanes, que són el motor del canvi de la comunitat.

Elles, malgrat la poca visibilitat i presència, per exemple, en els mitjans de comunicació, i sovint amb una presència estereotipada i massa plena de prejudicis, exerceixen un rol primordial en la modernització i la difusió de la cultura, les idees i les accions del poble gitano, i són també un pont de comunicació i diàleg entre cultures i dins mateix de la cultura gitana, plena de diversitat, d'identitats, de pensaments i de tradicions.

Diumenge farà un mes, el passat 8 de març –el 8 de març és el Dia de la Dona Treballadora–, deia que s'ha fet camí en l'emancipació de la dona. Són les dones les que han promogut la reformulació de la vida pública i privada dins la societat. Podem dir que hem fet passes de gegant, perquè el procés d'alliberament de les dones ha estat motor decisiu de la vertiginosa transformació del món. Ha canviat el nostre pensament, els nostres valors i els nostres hàbits des de la feina fins a la nostra pròpia llar.

Ara bé, queda un camí molt llarg per endavant que cal recórrer, per on s'avançarà, n'estic convençut, cap a una societat més igualitària i més justa per als homes i per a les dones.

I mereix un èmfasi especial un dels reptes relacionats amb el creixement de les dones: l'educació i l'arrelament de nous valors. Per canviar mentalitats, per modificar els patrons de comportament i per transformar la societat en positiu el primer que cal és educació i formació en valors, valors socials i culturals com la igualtat, el respecte i la responsabilitat compartida. L'educació ens fa capaços de crear una societat democràtica i més equilibrada, respectuosa amb la

diversitat, i és aquesta educació la que ens ofereix possibilitats d'elecció, de canvi i de modernitat.

Així, doncs, els propers anys la ciutadania de Catalunya ha de fer un pas endavant. Ha de desenvolupar una capacitat social transformadora compartida per tots que ens acosti a la Catalunya que volem, una Catalunya culta, moderna, sense prejudicis, plural, cohesionada, on la gent, en definitiva, visqui millor.

El poble gitano és part essencial d'aquest país que construïm entre tots. Amb la seva història –marcada per les migracions contínues a causa de la persecució, les expulsions, els intents d'exterminació cultural, la incomprensió i la intolerància– i les seves tradicions la comunitat gitana ha estat capaç de mantenir la seva identitat i fer-la créixer, superant a més a més estereotips i tòpics sobre el col·lectiu.

L'associació d'una part del poble gitano amb la marginació, la pobresa, els delictes, les tradicions obscures o l'ús de la violència lamentablement ha perdurat, i en certa manera encara perdura en el temps. I l'educació, en aquest cas, torna a ser la clau per vèncer aquestes idees preconcebudes.

Abans d'acabar, vull recuperar la idea del deute pendent amb el poble gitano. I és en aquest sentit que el Parlament de Catalunya s'ha compromès públicament a treballar perquè s'apliquin polítiques incloents, efectives i decidides amb l'objectiu d'aconseguir la igualtat d'oportunitats dels membres del poble gitano a Catalunya. La cambra catalana i les associacions de representants del poble gitano hauran de treballar en el futur en aquesta qüestió per concretar aquest objectiu en propostes amb noms i cognoms.

La societat catalana, avui més heterogènia i multicultural que mai, necessita la cohesió social i la convivència per seguir endavant. Ens cal l'absència de prejudicis i la pluralitat d'opinions, idees i persones. Avui el respecte i la diversitat són conceptes democràtics imprescindibles per al dia a dia de tots nosaltres.

Ens uneix un passat de segles en comú, ens uneix un present de convivència i respecte, però sobretot, sobretot, ens uneix un futur ple de desafiaments i reptes que hem de saber superar tots plegats.

Aquí al Parlament, quan tenim una nació convidada, posem la seva bandera a l'entrada. La deuen haver vist, suposo, en entrar. És la nostra manera de mostrar respecte cap a aquesta nació. Avui hi ha la bandera del poble gitano, que vostès deuen haver vist en entrar o que veuran ara quan sortim. D'aquí a uns moments sonarà també de manera solemne en aquesta sala l'himne del poble gitano. Deixin-me, doncs, acabar en el seu idioma: *but palikerav te aven katka thaj lachi tumari rat savorenqe!*

Moltes gràcies per la seva presència i molt bona tarda.